

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศไทย – ลาวที่มีผลต่อการกำหนดภาวะการค้าชายแดน	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวสนมพรรณ วรวิเชียรวงษ์	
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาภูมิภาคศึกษา	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ประชิต ฅน บางช้าง	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ พิกุล คุ้มสุวรรณ	กรรมการ
	อาจารย์ ดร. สิทธิณัฐ ประพุทธนิตินสาร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการเกี่ยวกับอุดมการณ์ รูปแบบทางการเมืองและเศรษฐกิจที่แตกต่างกันของ ไทย – ลาวเป็นพื้นฐาน 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศไทย – ลาวที่มีผลต่อการกำหนดภาวะการค้าชายแดนที่ปรากฏอยู่

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและลาว เช่น เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 7 ท่าน และผู้ประกอบการค้าฝ่ายไทย 20 ท่าน รวมทั้งหมด 27 ท่าน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ทั้งเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ประกอบการค้าฝ่ายไทยให้ความเห็นว่าไทย – สปป.ลาวมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกันยาวนาน กว่าประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะลักษณะภูมิประเทศที่ใกล้ชิดประเทศไทยมีพรมแดนยาวติดต่อกับประเทศสปป.ลาวมากกว่าประเทศอื่น ๆ อีกทั้งภาษาและวัฒนธรรมประเพณีที่ใกล้เคียงกัน และเคยมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกัน

ทางด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมาของอุดมการณ์และรูปแบบทางการเมืองไทย – สปป.ลาว ในช่วงระยะประวัติศาสตร์แรก ๆ ทั้งสองประเทศมีระบบการปกครองแบบเจ้าผู้ปกครอง

อาณาจักรหลายอาณาจักรคล้ายคลึงกันกับไทยและได้กลายเป็นเมืองขึ้นของไทย ต่อมาภายหลังที่ฝรั่งเศส ได้บีบบังคับให้ไทยต้องยอมมอบลาวให้เป็นประเทศในอารักขาของฝรั่งเศส โดยยังคงระบอบการปกครองแบบกษัตริย์ไว้ จนกระทั่งการปฏิวัติการปกครอง 2518 ทำให้ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของอุดมการณ์และรูปแบบทางการเมืองไทย - สปป. ลาวแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ในปัจจุบันแตกต่างกันเพราะไทยเป็นประชาธิปไตยส่วนลาวเป็นระบอบการปกครองสังคมนิยม

ทางด้านประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย - สปป. ลาว เนื่องจากปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่เอื้ออำนวยทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทย - ลาว คือความใกล้ชิดทางด้านเชื้อชาติ ประเพณี และวัฒนธรรม ความคล้ายคลึงด้านภาษา ตลอดจนสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีพรมแดนติดต่อกัน ทำให้สะดวกต่อการติดต่อไปมาหาสู่และค้าขายระหว่างกันของประชาชนบริเวณชายแดน แต่หลังจากที่ฝรั่งเศสปกครองลาวเป็นรัฐอาณานิคมนั้นทำให้ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย - สปป. ลาวแตกต่างกันและพยายามจะทำให้แตกต่างกันโดยสิ้นเชิงเมื่อทำการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

ส่วนการศึกษาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศไทย - ลาวที่มีผลต่อการกำหนดภาวะการค้าชายแดนนั้น พบว่านโยบายจินตนาการใหม่และกลไกเศรษฐกิจใหม่สนับสนุนให้ผู้นำสปป. ลาวต้องส่งเสริมการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับประเทศต่าง ๆ ให้ดี ในความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ ไทยมีอิทธิพลทางเศรษฐกิจอย่างมากต่อลาว เนื่องจากเป็นเส้นทางการส่งสินค้าเข้า - ออกที่สำคัญที่สุดของลาวและเป็นประเทศคู่ค้ารายใหญ่ที่สุดของลาว ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าเศรษฐกิจลาวพึ่งพิงเศรษฐกิจของไทยอย่างมาก และเป็นการพึ่งพิงที่ไม่เท่าเทียมกัน เมื่อมองจากสถิติการค้าชายแดนไทย - สปป. ลาวในระยะ 10 ปีที่ผ่านมาคือ ตั้งแต่ ปี 2532 - 2541 จะเห็นได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบแล้วไทยจะเป็นฝ่ายที่ได้เปรียบโดยสมบูรณ์ เนื่องจากจะเห็นได้ว่าไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาตลอดอีกทั้งสินค้านำเข้าของสปป. ลาวที่นำเข้าจากไทยล้วนเป็นสิ่งที่ไม่สามารถผลิตเองไม่ได้และเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาประเทศทั้งสิ้น

จากผลการศึกษาทั้งหมดเห็นว่าความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศไทย - สปป. ลาวมีผลต่อการกำหนดภาวะการค้าชายแดนที่จังหวัดหนองคาย โดยเป็นผลจากนโยบายทางการเมืองและเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบันนำมาซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทย - ลาวในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการค้า เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การทหาร

Thesis Title	Impact of Thai – Lao Political and Economic Relations on Positioning of Border Trade	
Author	Miss Sanombhun Warawichirawong	
M.A.	Regional Studies	
Examining Committee	Associate Professor Prachid Na Bangchang	Chairman
	Associate Professor Pikul Kwosuwana	Member
	Lecturer Dr. Siddhinat Prabuddhanitisarn	Member

ABSTRACT

This thesis has two main objectives , which are : 1) to learn about the genesis and historical developments of differences in politico – economic ideologies between Thailand and Lao. 2) to learn about the impacts of Thai – Lao political and economic relations on border trade .

The thesis is a qualitative research , which gathers data and information from documentary and personal interviews of 27 samples that comprise of 7 officials who have implications with Nong Khai border and 20 Thai trade operators.

The study finds that; Most of the interviewed respondents view that Thailand and Lao have longer historical relationships than other countries , due to geographical settings that constitute the longest borderline when compared to other countries. Moreover, the language and similar traditions and culture bring the two countries even more closer.

In historical aspect , both countries were kingdoms with monarchical government. For a period of time Lao became a Thai dependent kingdom and later on France took control of Laos as a French Protectorate. The Laotian socialist revolution in

1975 has changed Laos's politico-economic ideologies to be completely different from those of Thailand's democratic system.

In the aspect of whether Thai-Lao historical politico-economic relationships have any impacts on the positioning of border trade, the study finds that the Lao's policy of new economic imagination and mechanism has made Laotian leaders to give more importance to the improvement of the country's foreign relations.

Thailand has great economic influence upon Lao by being the largest trading partner and is the sending route of most of Laos's imports and exports. Therefore, Laos is an economically dependent state of Thailand on unequal basis. From the comparison of trade statistics during the 10 years of 1989 to 1998, Thailand is the side that gained complete advantage due to the surpluses in trade balances of the afore-mentioned years. In addition, Lao's imports are necessary capital goods which can not be produced within the country.

The study concludes that Thai – Lao international politico – economic relations have impacts on positioning of border trade. And the two countries have friendly and cordial relations due to the result of the present Thai politico – economic policy.